

# CHEMAREA

## TINERIMEI ROMÂNE

### ABONAMENTUL:

Pe un an . . . . . Lei 180<sup>00</sup>—  
Pe un jumătate an . . . . . Lei 90<sup>00</sup>—  
Pe 3 luni . . . . . Lei 45<sup>00</sup>—

### REDACȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria No. 11. — Telefon 18—31.

### ADMINISTRAȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria No. 19. — Telefon 10—86.  
Correspondența administrației: Căsuța poștală No. 76.

### ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI

CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19.

### Intre două paradisuri

După războiu popoarele sunt într-o criză de paradisuri. Odinioară, acum douăzeci de veacuri, paradisul a fost fixat dincolo de lumea celor văzute, undeva în vecinătatea stelelor, prin regiuni albastre, fâlfâiri de ingeri, adiere de sefir și alte lucruri dulci. Dar fiindcă nici un suflet nu s'a reîntors pe pământ ca să ne mărturisească cu ochii dați peste cap, despre aceste plăceri cerești, oamenii au început să construiască paradisuri teoretice pe pământ, urmând ca ele să fie întruchipate apoi în practică. Se cerea în acest scop, bunăvoința prinților bisericii și a prinților lumii, se cerea înduplecarea celor tari sau a moștenitorilor acestora. În două chipuri se cerea. Întâiu cu binele, apoi cu răul. Mai ales cu răul. Am avut astfel câteva revoluții, spectacole uriașe și vărsări de sânge. Epopeic, popoarele urlau prin veacuri ca niște haite flămânde, după paradisurile făgăduite.

Cât de zadarnic se zburci-mau, o vedem acum, când am pierdut atât iluziile de dincolo, cât și pe cele de aici, de pe scoarța pământului mizer. Paradisurile s'au transformat în iad. Este un mare noroc pe românul imparțial, că el n'a încercat astfel de experiențe. După războiu întors la urma lui, s'a apucat, în tovărășie cu nevastă-sa, ca un gospodărcumpătat ce este, să suplinească golurile lăsate în situația demografică a României de cei odsuți pe câmpul de bătăie. Ceeace înseamnă că de astădată tradiționala minte din urmă a românului l'a ajutat.

Înțelegem și suntem convinși că sunt două ramuri, împletite în fiecare popor. O ramură a celor slabi și o ramură a celor tari. Și dacă cei slabi sunt o turmă care trebuie păstorită, există totuși un anumit raport între păstor și masa ascultătoare. Tălmăcit în termeni „bucolici” o turmă bunăoară nu poate fi mulsă

### Suntem regionaliști?

Se aruncă iarăși partidului național-tărănesc acuza că este regionalist. Dușmanii singurului partid popular, fie ei liberali sau averescani, încearcă din nou să-i compromită în fața țării pe conducătorii ardeleni ai partidului, acuzându-l de regionalism. După concepția lor, ești regionalist dacă nu te declari mulțumit cu mersul administrației și al justiției, ești regionalist dacă protestezi contra abuzurilor care se fac pe toate terenele, ești regionalist dacă nu vezi în roz situația țării și dacă protestezi în contra guvernului! Ești trădător de țară și vândut streinilor atunci când nu-ți poți reține indignarea la numirea ca prefect de poliție a vre-unui artist de varieteu.

Putem spune dar că ești regionalist dacă protestezi în contra furturilor de urne, precum și dacă te opui atunci când se calcă în picioare cele mai sfinte drepturi ale poporului care de bună voie s'a unit cu patria mamă. Pentru a fi considerat patriot e destul să te fripturizezi sau să te prostituezi, politiceste, vânzându-te guvernului capeți un certificat de bun român, chiar dacă în vremea stăpânirii ungurești ai fost reneșt.

Dar în definitiv ce-i regionalismul acesta atât de hălit? Este dorința de a învrăjbi românii între ei, sau de a desmembra statul abia întregit? Răspundem cu hotărâre Nu!

Înțelegem sub regionalism dreptul fiecărei provincii de a se dezvolta în libertate și în conformitate cu cerințele și nevoile ei. Vrem ca oamenii de valoare ai nouilor provincii, cari până la fâșnituri de sânge și nici tunsă iarna pe ger și crivăț. Turma mai așteaptă ca păstorii să fie înțelegători și dreupți. Așteaptă poate să-i fie mângâiați mieii pe la cornite și alte atenții duiioase.

Și fiindcă românul (românul termen generic) a fost băiat bun și nu s'a pretat la revoluții, a cerut în schimb să „prospereze” atât cât omește e posibil. N'a cerut paradisuri, ci realizări. Realizări mediocre în această îmbrățișare fatală și neiertătoare a controverselor dintre cei slabi și cei tari. Căci să ne înțelegem, unii din cei tari pot să devină învinși și unii din cei slabi să se transforme în învingători. Românul nu cere altceva decât linia unui compromis impus de amenințarea roatei care se învârte cu ridicări și coborâri. Este linia unui minimum de

za'u închinat unității naționale, să ajungă la locurile de conducere pe cari le merită. Protestăm în contra procedurii de a fi tratați ca o colonie africană, în care este trimisă spre căpătuală toată drojdia societății. Nu suntem împotriva fraților din vechiul regat, dar facem deosebire între acei cari au venit să lucreze cinstit, pe cari îi vedem cu drag, și aceia, cari vreau să se îmbogățescă și să ne exploateze fie ei ardeleni sau regățeni. Vrem ca să nu mai fie două categorii de cetățeni și suntem contra centralismului absurd care împiedică orice progres. Acesta-i un regionalism constructiv, care servește la dezvoltarea armonică a tuturor provinciilor și deci la întărirea statului, fiindcă țara nu se poate dezvolta, distrugându-se unele ținuturi în favoarea altora.

Din acest punct de vedere suntem regionaliști și credem că nici un om de bună credință nu poate să nu ne aprobe. De aceea vom merge înainte, oricât vor lătra goghiștii și celelalte coci de topor ale oligarhiei centralizatoare, fiindcă nu ne-am pierdut credința că toți oamenii de bine din toate părțile țării își vor da mâna ca să-i alunge pe hoții cari jefuesc țara. Dacă bancherii vechiului regat au putut stăpâni țara cu ajutorul tuturor lichelelor din provinciile alipite va veni și vremea când tot ce are mai bun vechea țară împreună cu adevărații reprezentanți ai nouilor ținuturi vor ajunge să guverneze țara.

Și atunci nu vom mai avea motive să fim regionaliști. V. B.

echitate formată din îndatoririle minime ale celor tari și ale celor slabi.

Așadar pretenția românului e modestă, rușinos de modestă. Ca un arajament din mica burghezie. El cere ca această echitate reprezentată prin ansamblul legilor, să fie acceptată și respectată de păstori și de turmă deopotrivă. Această cerere a devenit obsesie. Este paradisul nostru mic, eroit după proporțiile bunului nostru simț, paradisul realizabil.

Am folosit pentru realizarea acestui paradis minor, arme minore. Metoda s'a dovedit greșită. Nimic nu ne împiedică de aci încolo, să ne dispunem paradisul nostru mic, cu armele folosite de posedatii tuturor paradisurilor zadarnice. Căci noi știm plănui cu mintea și urî cu inima.

PETRE DOMȘA

### Studentul

Figuri cunoscute, figuri fără nume, reprezentanți ai tipurilor cari formează mozaicul noțiunii de student. Apar în contururile ultimei mode, care efeminează mlădierea robustă a corpului tineresc și în colori stridente atacă simțul vizual. Apar fețe sub larva celor mai iscusite cosmetice pentru a vesti frumuseța, care ascunde uneori hăzenia interiorului secret. Apar obrazuri cu ochii în cearcănele negre de luxurie și cărși. Priviri tăioase, scrutătoare, cari caută enigmaticul și uneori urmărește silueta de femei apetioante.

Toate aceste aparențe le verifici în intervalul de timp alor 5 minute taciturne în oricare colț a corsoului.

Tabloul pestriț și burlesc câteodată este turburat de viteza fără chic a vre-unei figuri cu fața subțiată de drurul care cu grije își scurtează drumul delă bibliotecă, unde pregătea vre-o lecție, până în mandsarda nesănătoasă al cutărui etaj cu pereți aproape străvezii. În gerul fără milă cu grijă își strânge corpul atacat de minusurile celsiene, într-o manta din stofă militar, vopsită odinioară în negru și azi bătând în alte colori. Colțuro, ca un fărâș, se strecoară prin lumea parfumată, grijind doar cât mai repede să ajungă acasă la cina-i sărăcăcioasă, creerul său toarce un gând fin, idei noi, teze amănitoare și superbe.

În fața lui se reoglindează eroismul epic al generațiilor apuse și nici că obsearvă forșota măștilor pudrate și cu rouge la buze. El singur este din întreg mozaicul viu și precipitat în emoții care fine continuitatea de aer sănătos a cătunelor muntoase în pestilența mondenă a orașelor. Se cramponează cu o perzistență de admirat într-o idee: Pentru o minte luminată, ce stăpânește în corp sănătos, nu se cuvin sdrențele și fardurile modernismului scrinit. Munca și onestitatea sunt pilastrii idealismului, de care este cuprins sufletul tineresc. Numai conciturile se pot deda la jocul deșantat, care e bon tonul în unele societăți, unde unii din garda tinerească judecați după croiul hăniei, pudrei și parfumului, care-l foloșesc sunt priviți ca cei mai desăvârșiți gentiloni.

Este chiar natural ca într'un astfel de mediu studentul să se corupă. Exteriorizările atrăgătoare îi copleșesc raționamentul și fac din el acel papagal lustruit al societăților cu moravuri ușoare.

Dar atavicul eroism, care a devenit o calitate biologică a românului și la aceste figuri fandate crumpe cu forța elementului vulcanic. Și astfel devin robii fanatici ai celor mai grele fraze și sunt elementul exceselor și brutalităților întâmplării.

## Colaborarea cu muncitorimea

— Insemnătatea democrației pentru proletariat —

Campania pentru răsturnarea regimului oligarhic liberal, repudiat de toate clasele națiunii, nu putea să nu aducă în rândurile noastre clasa care în primul rând e interesată în doborârea acestui regim.

Imprejurările speciale ale țării noastre au împins pe primul plan, între forțele revoluționare, țărănimea românească, reprezentată prin partidul național-țărănesc. Lupta se dă între oligarhia, stăpână peste toate puterile de stat și între țărănimea renăscută din lanțurile neobăgiei și ajunsă la o importanță politică covârșitoare, în urma votului universal și secret. Dar această oligarhie e înconjurată de dușmănia și a celorlalte clase producătoare, cum este mai ales proletariatul, ba și clasele cu interese burghize, încălecate și oprite în dezvoltarea lor liberă prin amestecul sălbatic și violent al oligarhiei în procesul producției.

Acest moment oportun de a răpune dușmanul comun, nu pentru prima dată se ivește în anii de după războiu. În 1920 situația era poate și mai coaptă pentru ruperea lanțurilor oligarhiei, dar în urma desorientării generale și a greșelilor comise de proletariat, oligarhia liberală moribundă a reușit să se instaleze din nou și temeinic la conducerea statului.

Desorientarea generală a societății românești de după războiu a fost cauzată de coincidența istorică, că în același timp, în care România se afla în pragul revoluției burghize, statele din Apus erau amenințate de revoluția proletară. Sub presiunea acestei împrejurări, muncitorimea din România, în loc să se fi mărginit a îmbrățișa revendicările burghize, cere o revoluție proletară integrală. Urmarca a fost că clasele burghize și neproletare au atenuat lupta lor de teama ca nu cumva să biruiască odată cu revoluția burghiză și cea proletară. Astfel s'a rupt frontul comun cecece a avut urmări fatale pentru reușita revoluției burghize. Burghizia a devenit reacționară numai din cauza primejdiei roșii. Politica destructivă a comunistilor a precumpănit asupra politicii moderate a socialdemocraților. Față de primejdia roșie, oligarhia a părut drept clasă de ordine, și-a găsit în această împrejurare legitimarea politicii ei reacționare, s'a consolidat și a stăpânit nestinghenit.

După înăbușirea mișcării muncitorești, reacțiunea oligarhică a deve-

nit din ea în ce tot mai pronunțat antițărănească, căci țărănimea a rămas singura clasă revoluționară cu influență politică. Asistăm la o teroare politică și la o nemai pomenită sălbătăcie a morăvurilor electorale față de această clasă, care are majoritatea absolută a voturilor. Intreaga organizație de stat e prefăcută într-o armă politică a oligarhiei, pentru a-și asigura stăpânirea politică și a-și satisface interesele economice. Mișcările „anarhice” țărănești și „incompetența” noului partid național-țărănesc sunt prezentate ca cea mai mare primejdie pentru stat. Ni menii nu vorbește de proletariat sau de primejdia socialistă, mai ales că în întreaga Europa reacțiunea burghiză a reușit să stăvilească revoluția proletară. Sarcina doborârii oligarhiei a trecut pe umerii țărănimei române.

Greșala din 1920 nu trebuie să se repete. Muncitorimea orășănească nu mai urmărește înlăptuirea imediată a socialismului. Acțiunea ei nu poate fi sub raport politic, decât organizarea, educația, propaganda și de a da în mod sincer o mână de ajutor nouilor forțe, cari au început din nou lupta antioligarhică, pentru întronarea unei adevărate democrații moderne. Proletariatul trebuie să-și câștige mai dinainte calitățile care să-l facă capabil să ia cu timpul directiva. Precum nu poți călări un cal sălbatic fără exersarea anterioară a mușchilor și nervilor, sau precum conducerea unei locomotive trebuie înăsușită dinainte, altfel deraiezi, tot așa se cere și dela proletariat un anumit grad de maturitate, pentru a se putea menține pe șea. Și cele mai bune posibilități de instruire li sunt date de democrație, în care libertatea de discuție, de comunicare, de intrunire, de presă, de organizare în sindicate și cooperative, parlamentarismul adevărat, administrație autonomă comunală sunt instituții esențiale. Democrația este indispensabilă pentru proletariat.

Toate aceste mijloace și instituții sunt pur și simplu îndepărtate, când democrația e suprimate și înlocuită de dictatura oligarhiei.

Proletariatul este în cel mai înalt grad interesat în campania de doborâre a oligarhiei și de aceea nădărdim că de astă dată va adopta tactica cea mai bună și va ști să pună îndeplin acord necesitățile sale imediate cu cele permanente.

Dr. Sabin Mureșan

mai puțin este adevărat, că până ce are sursele bănești, până atunci își menține cu tărie teza.

Dar bani pentru astfel de scopuri sunt, până când liberalii țin în mâinile lor destinele țării și de câteori au nevoie de diversiuni pentru a-și salva situația pe un moment.

Și până când studentul va înțelege, că idealismul tineresc refuză să se atașeze reacționarismului liberal, totdeauna va umbla pe drumurile umilinelor și stigmatizat în fața lumii civilizate, abandonat chiar de acești agenși provocatori ordinari, cari cu cinstea imaculată a sufletului tineresc, volesc să-și ascundă propria lor nemernicie.

Studentii, desmeteci-și-vă!

DR. EMIL POP

## Garnitura doua

„La vremuri noi, oameni noi” spune o axiomă bine cristalizată. Istoria, studiul realităților trecute, a dovedit că acest principiu ori de câte ori a fost eludat fie prin nebagare de seamă, fie prin scăparea din vedere a vremurilor schimbate, fie că intenționat s'au cramptonat drept oameni pentru zile noi, oamenii zilelor vechi, principiul totdeauna s'a răzbunat, iar răzbunarea a fost totdeauna în raport direct cu stagiul oamenilor vechi — pentru zile noi.

Înlăptuirea României-Mari și unirea Românilor sub o singură graniță etnografică și sufletească a adus și neamului nostru zile noi.

Se cereau oameni noi.

Asupra acestei necesități domina o perfectă concordanță, o armonie compactă și nimănui nu a recunoscut mai bine acest imperativ ca frații din Regatul vechiu, cari unison reclamau venirea la putere a ardelenilor, calificându-i pe aceștia de oameni noi, pentru zile noi. În ei aveau speranță toți, toată suflarea românească începând cu Coroana și până jos la cel mai umil cioban. „Să vină Ardelenii!” A fost cerința unanimă a țării.

Ardelenii au venit, dorința transformându-se în realitate, sub conducerea ilustrei persoane a vjeții noastre politice și al temutului combatant din fostul parlament habsburgian d. dr. Alexandru Vaida-Vocvod. Oamenii noi — pentru zile noi — inspirați din cel mai nepătat izvor de acțiune românească și în deplină înțelegere cu tendințele românismului munceau recoltând roade bune în urma activității lor frumoase.

Dar omul nou și oamenii noi pentru zile noi n'au corespuns ..... și gustului ..... aceluia troest bancar, care trece în fața lumii drept partidul liberal, zeflemisit și național. De ce? Căci mentalitatea omului nou, puritanismul și democratismul său sincer și românesc i-ar fi conturbat în opera lor de refacere... personală. Conform planului liberal, acești oameni noi deci trebuiau scoși din circulația fiduciară politică. Nici o crutare și oamenii noi au fost îndepărtați din rorurile conducătoare. Când ei culegeau în streinătate cele mai frumoase roade pentru țara lor. Rușinați, liberalii neavând curajul de a le lua imediat locul, ei au aruncat țării ca o primă sfidare guvernul moșneagului Averescu.

Astfel s'a creat o situație forțată în viața noastră politică, din acest moment s'a apucat calea întortocheată a încercărilor de a salva situația și prestigiul oamenilor vechi pentru zile noi.

Instituirea cenzurei asupra gândului și intențiilor suveranului suprem din orice țară: Poporul, supravegherea acestuia de către întreg aparatul administrativ, intoxica ea acestuia prin evoluția ierarhică, amestecul armateilor în luptele politice, toate acestea nu au fost și durere nu sunt altceva decât fazele încercării de salvare a oamenilor vechi pentru zile noi. Iar rezultatele acestor și alți izvoare abuzuri nu sunt altceva decât răzbunarea principiului, ce — în urma inerției masselor — se impunea, cu dela sine putere:

„La zile noi oameni noi”. Consecințele tragice ale acestei lupte, a oamenilor vechi cu principiul sănătos, durere, să răzbună mai mult asupra celor nevinovați. Consecințele situației forțate iau zi de zi un aspect funest și patologic ce reclamă o intervenție radicală și de tot urgentă în tratamentul acestui neam vrednic de o soartă mai bună, înainte de a ajunge la o deslegare fatală.

Coborârea vertiginosă a tot ce este bun, vrednic și distins în această țară spre mocirla răului necunoscut coincide cu venirea la putere în anul trecut (sperăm ferm că pentru ultima oară) a oamenilor vechi. Coborârea vertiginosă în mocirla răului ce ia o proporție îngrijorătoare se datorește nu numai prezenței oamenilor vechi în fruntea acestei țări noi ci în deosebi faptului că ei au mers cu sfidarea prea departe prezintând spre a conduce Țara garnitura doua a oamenilor vechi.

Prezența garniturii a II-a — cârpiță — în fruntea țării, în fruntea acestei României noi, pentru dezvoltarea cărei azi — ca nici odată — să reclamăm oameni, de primă forță, este una dintre cele Cărmuirea lor e o sfidare, prezența

Cel ce ține la demnitatea sa de român în aceste zile grele are datoria de a părăsi pasivitatea politică, organizându-se într-o singură tabără: în tabăra solidarității românești reprezentată prin partidul național-țărănesc. Azi nimănui nu-și mai poate neglija drepturile constituționale, azi nimănui nu-și poate permite luxul protestelor izolate în contra activității garniturii a II-a, azi, ca nici odată protestele trebuie legate într'un mănunchiu binețitind că nu este același lucru a rupe zece vergele una după alta, ori zece vergele legate într'un singur mănunchiu.

Protestele resfrate trebuie armonizate în deosebi pentru că ele prezentându-se sub diverse aspecte cer diverse rezolvări. Pe asupra tuturor posibilităților de rezolvare a răului însă plutește plecarea garniturii a II-a din fruntea țării.

Partidul național-țărănesc și-a luat asupra-și însărcinarea grea de a cerceta la vetrele lor pe toți fiii vrednici ai acestei țări spunându-le gură la gură cauza răului ce bătuse atât de nemilos, propunându-le totodată și posibilități de salvare. Partidul nostru inspirat de cel mai sincer democratism românesc cere avizul celor care au suferit mai mult în urma activității nefaste a garniturii a II-a: al poporului. Partidul nostru armonizează protestele resfrate, le va lega într'un singur mănunchiu și le va preda celor în drept. Toți cei cari au ceva propriu în acest mănunchiu al protestelor vor put a fi mândri de acest fapt și țara îi va recompensa prin bunăstarea generală ce va urma.

De voința poporului depinde azi ce va secera garnitura a II-a. Grâu curat ori neghină? Abandonarea puterii ori perpetuarea ei până în ceasul al 12-lea?

Gândiți-vă! ora 11 a trecut. De zece ani trăim zile noi, FARA oameni noi.

Dr. A. T. Mureșan.

Dacă pe lângă frazele bine sunătoare și de un naționalism fals se mai găsesc și paralele necesare, eroul nostru devine erou deabinele. — Să mulțumește însă și cu o bursă la Roma sau dacă se poate, la Paris.

Din acest mozaic extrem de variat se ridică figura reprezentativă a studentului, care pune teza: „Nu fac nici un examen, până ce la universitate mai este un singur jidan.”

Ingustimea acestei vederi, dacă este justificată în ochii lui. — nu

Cețiți și abonați cu toți „Chemarea”



## Pentru oficiosul maghiar

Dr. Hinkelér Fels Ákos dr. în Keleti Újság din 10. Febr. scrie un judicios articol despre principiile, cari formează baza luptei de răsturnare a guvernului, dar regretă că la Făgăraș nu s-a dat asigurarea că „nu ne vom uita nici de copiii orfanți, de minorități”. Articolul incheie cu următoarele cuvinte ciudate: „Stim că în România nu totdeauna acel partid învinge care are majoritatea, dar stim și aceea că acel partid al României va învinge care stă alături de minorități”.

Orgoliu turanic amestecat cu adevăr bizantin. Este adevărat că antipatriotismul guvernelor personale au folosit minoritățile de băță în contra românilor din Ardeal; este adevărat că generalul Averescu nu ar fi câștigat alegerile din 1926, cu toată teroarea deslănțuită dacă nu ar fi avut cu el acele 13 procente voturi maghiare și săsești. Dar este tot atât de adevărat că minoritarii tocmai fiindcă au fost aliații tuturor guvernelor nu au fost și nu sunt orfanii acestei provincii ci din contra chiar privilegiați. Nu se desprinde acest adevăr chiar din ultima frază a dlui Ákos dr. „va învinge acel partid care stă alături de minorități”?

Ce orgoliu! Ce sfidare pentru

forța politică a partidelor românești! Minoritățile sunt conștii că ele singure aduc la victorie și la guvern partidele românești!

Nu le pică obrazul de rușine tuturor Ducilor, Gogilor și Fălcoienilor?

Sau să fie un cântec de sirenă? O invitare la dans?

Pentru cazul acesta avem foarte puțin de spus: noi suntem naționaliști integ'ali! Am făcut unirea tuturor Românilor cu forțele noastre, contra celor minoritare, nu cu sprijinul lor. Conducătorii noștri mărinimoși au decretat la Alba-Iulia principiile de guvernare civilizată față de minorități și este mult înaintea tratatelor de pace, cu clauzele lor minoritare. Principiile decretate au fost nesocotite și călcate în picioare de politica ultra-opportunista a minorităților, care, abandonând toate principiile, s'au vândut tuturor guvernelor. Deci și noi îi vom putea cumpăra la timpul său după valoarea serviciilor. Principiile dela Alba-Iulia să se aplice după principiul român, în măsura în care minoritățile vor deveni cetățeni loiali și vor face politică pe principii iar nu oportunistă.

Asta este părerea generației tinere Ardelenț, și pentru biruința ei vom lupta. Chemarea.

## Ah! rezistența morală

Acesta este cel mai nou strigăt de durere tulburat de conștiința fatalității de mâine, acesta este cel din urmă horcăit maladiiv al fălului incestuos procreat din capriții unor aventuri nocturne — acesta este vâetul tânguitor prin care organul intereselor liberale din Cluj, primește reparația „Chemării”.

Sbiciuirea brutală a fărădelegii, cravașarea cu pleasnă de foc a tuturor mârșăveniilor ce vor să cotropiască și ultimul rest de conștiință curată din această țară — desigur nu pot fi acceptate de către sufletele lăpădate din jurul „Națiunii” — decât cu adâncul oftat al unei dureri mărturisite: Ah! rezistența morală!...

Cât torturează de aprig și chinuie de neîndurător această tardivă constatare — pe care „Națiunea” o face dintr-un spirit de ironie iefină — își poate da seama fiecare om cinstit, care „a scuipat în blidul cu linie” ce i-s'a întins de uzurpatorii morali ai vieții politice.

Nu intrăm în analiza diversiiuni ce încearcă „Delta” dela „Națiunea” — pseudonim geografic în care se împotmolesc algele inconștienței politice, toate stuăriile mocirloase ale cinismului rafinat de slugărnice, ci subliniem compăsimitor doar automărturisirea unei dureri ce bântuie ceata aventurierilor mânați de căpătuirii de peste noapte — în fața hotărâții rezistențe ce pare că de acum li se va spune dârz.

Ah! rezistența morală!...

Popor român de ce încerci împotrivire în fața holerei de imoralitate fanariotă de ce nu renunți la sănătatea ta romană, de ce nu îți îmbraci sufletul în haina fărădelegii și rușinii?!

Popor român de ce ești crud la oftatele tânguitoare, popor român, de ce faci pe redactorii „Națiunii” să plângă. Tudor Plesnar.

## De zece ani...

Zece ani sunt de când neamul românesc și-a sărbătorit realizarea supremului vis: unitatea națională. În loc ca în acest interval să-și fi tămăduit rănile pricinuite de monstruoasa încăierare de ieri, decăde pe zi ce merge lovit mașter de rezultatele politicianismului balcanic.

În special nenorocirile se revarsă asupra masei poporului, asupra plebei, ce a rămas tot iobagă. Aceasta în urma eronatei concepții economice a vistiernicului de azi ce a dus țara la sapă de lemn.

În urma abuzului fără margini, în domeniul reformei agrare, în urma scandaloaselor afaceri ale pașapoartelor, în urma autorității arbitrate a defunctului dela Florica, ce a impus de două ori la cârma țării aceste guverne amuflate și aventuriere.

Și cauzele funeste a situației generale s'ar putea cita la infinit. Ne-am mărginit să subliniem în special nefertita politică economică, concretizată în deșănțata formulă a lui „prin noi înșine”.

Toți cei cari doresc ca răul de azi să aibă un capăt, să vie sub steagul democrației. Veniți cu toții să cerem libertate, cinste și dreptate cum a-ți cerut în repetate rânduri din clipa în care oasele lui Horea au fost frântă pe roata dela Bălgărad, până la tragedia biruinții dela Mărășești.

Acesta nu e decât o linie istorică dreaptă trasă peste fatalitate cu logica morală a trecutului, care ne învață că în totdeauna ași ieșit biruiți când ași avut dreptate.

Suferința a ajuns la os, traiul ne pare mai greu pe zi ce merge, dreptatea e de partea noastră și totuși împasul în care ne găsim amenință să mai dăinuie.

Dar până când!??

OLCEAPU

## Cetiți Chemarea

## Situația politică

Guvernul Vintilă Brătianu este provizor, precum trebuie să fie tot sistemul de guvernare din țara aceasta bogată, dar sărăcită de competența maltratare economică, financiară, administrativă și politică a unei clici transformată în societate cu răspundere redusă. (G. m. b. H).

Acțiunea viguroasă a opoziției reale a început adunările cu resunet imens dela Iași, Făgăraș și Craiova, au dovedit lumii întregi că țara este dornică de un aer curat, de o primeneală. După opt ani de ilegalitate organizată, se cere organizarea forțelor vii de cimentare a unității suflatești și de organizare a energiilor constructive.

Nu este numai o criză de guvern. Este mai mult: o criză de sistem de guvernământ. Am avut până acum un regim de dictatură, lașă, pentru că se ascundea sub scutul autorității regale. Am avut anticonstituționalism și antiparlamentarism, care a dus țara la situația ce cu toții o simțim.

Azi trebuie să decidă cei, ce sunt chemați să o facă, dacă vor lăsa țara pe drumul vechiu — să se apropie de prăpastie cum zic ziarurile străine, — fie acela al dictaturei ascunse sau deschise; sau să îndrume evoluția țării pe calea unui constituționalism curat, care singur va putea determina o evoluție liniștită și

binefăcătoare pentru statul acesta situat geograficește pe un loc atât de mult disputat în luptele dintre popoare.

Aceste două căi sunt azi posibile. În septămănila viitoare se vor pronunța cei chemați pentru una sau alta. Noi credem că vor alege constituționalismul curat și nefalsificat, pentru că asta este calea pe care o indică evoluția tuturor statelor civilizate, și puternice azi prin popoare copârtașe la conducerea soartei lor. Înstrăinarea maselor de conducători și guvernanți au creat totdeauna numai defaltism, și desaggregate; pe când onesta colaborare a acestor forțe, a produs puterea morală, care a făcut posibilă învingerea strălucită dela Marna.

Ionel Brătianu a reușit să întârzie, să incurce, evoluția normală a vieții noastre politice prin guverne satelitare. Dar a fost asta spre binele țării?

Azi și numai o nouă încercare de a îndepărta dela guvern pe cei indicați de mase și normele parlamentare, ar provoca sdruncinări inutile și periculoase; precum provocările actualului guvern prin schinjirile oponenților nu poate produce decât o mișcare de legitimă apărare, care poate sfârși în lupta de exterminare reciprocă, medievală.

Aelit.

Din toate centrele Ardealului și Banatului s'a anunțat că vine lămea românească — ca și anul trecut — la petrecerea „Chemării”.

Doamnele și domnișoarele sunt rugate să prefere costumul național.

## Maxima

Politica cea mai bună este simplitatea, adevărul. Napoleon.

## Anarhia

Tulail! Săriți oameni buni! Bandele electorale național-liberale au fost din nou asmuțite în contra populației pașnice dela țară. Clienții pușcărilor cutreeră satele, provoacă, insultă și împiedică țărănimea muncitoare dela exercitarea drepturilor ei cetățenești. Autoritățile rurale se dovedesc a fi neputincioase, jandarmilor fiindu-le interzisă intervenția. Dar chiar dacă intervin urmările sunt tragice ca și în cazul din comuna Oltenia, județul Vâlcea, unde cetățeanul Ion Florescu a fost împușcat mortal. Tot în județul Vâlcea a fost asasinat cetățeanul Mărinou din Orlești.

Săriți oameni buni și organizați-vă contra tâlharilor, cari vă prădează averea, apărați-vă viața și drepturile voastre. Lupta merge pe vîșă și pe moarte. Bandiții cu mânuși și cei cu pumnalul nu au Dumnezeu. Apărați-vă, că guvernul nu vă poate ocroti. I-au scăpat din mână frânele statului și toți mizerabili își fac acum de cap, fie ei înmănușați, mascați, în frac sau în ținută de haiduci.

Se operează ca în codru Vlasiei! Valuri de sânge în această țară sub glorioasa guvernare a ultimilor troglodiți fanarioto-bizantini. Iată competența liberalilor de guvernare, iată cum o țară pașnică este aruncată pradă bestiiilor electorale de tot soiul, aliați credincioși ai liberalilor.

Dacă nu mai pot opri prin șicane, schingiuri și meschinării curentului puternic pentru partidul național-țărănesc, recurg la asasinare, crezând că pot intimida pe fanaticii credincioși. Nată cum dau naștere la anarhie pentru ca să poată pescui în apele tulburi. Dar se înșală acești nemernici dacă cred că prin asemenea mijloace își ma ipot prelunghi odioasa existență. Reacțiunea nu va întârzia!

Hoitul bizantin nu mai poate dirija destinele acestei nații. Congre-na trebuie operată din trupul sănătos al acestui popor.

Profilaxia radicală nu poate întârzia nici un moment.

Suntem în plină anarhie!

Tulail!

Anul trecut, cea mai reușită petrecere a fost aceea a „Chemării”. S'a dansat toată noaptea, țără pauză, fiind două muzici: lăutari și un jazz band. — Veniți și anul acesta, Joi 23 Februarie în saloanele hotelului New-York.

Venitul curat este destinat ridicării unei statui la Turda marelui luptător dr. I. Rațiu.